

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

Egz. Nr.....1.....

Dla wykładowców i słuchaczy

płk dypl. Jan KONIECZNY

WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI
I PROWADZENIA OBRONY PRZESZKODY
WODNEJ PRZEZ PUŁK (pz, pcz)

Skrypt

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Ciasta Kłusów Specjalnych
Nr ewid. 39954

WARSZAWA

MARZEC

1974

268

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

Egz. Nr.....1.....

Dla wykładowców i słuchaczy

płk dypl. Jan KONIECZNY

WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI I PROWADZENIA OBRONY PRZESZKODY WODNEJ PRZEZ PUŁK (pz, pcz)

Skrypt

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Ciała Zbiorów Specjalnych

Nr ewid

39954

WARSZAWA

MARZEC

1974

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ
(—) gen. bryg. Marian WASILEWSKI
6 marca 1974 r.

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

Egz. Nr..... 1

Dla wykładowców i słuchaczy

płk dypl. Jan KONIECZNY

WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI I PROWADZENIA OBRONY PRZESZKODY WODNEJ PRZEZ PUŁK (pz, pcz)

Skrypt

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGS WP
Archiwum Ciała Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. 139954

WARSZAWA

MARZEC

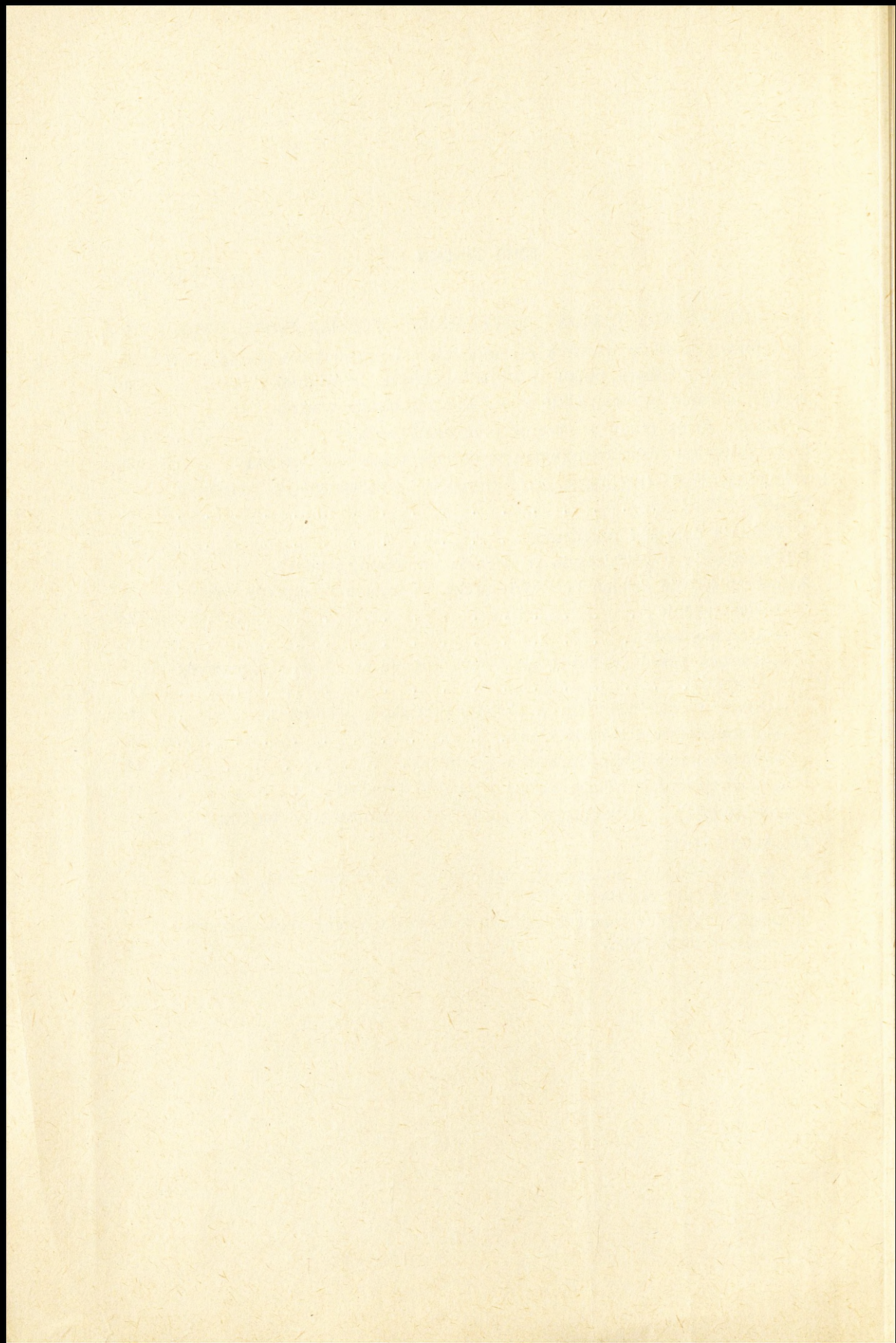
1974

1870

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1870

SPIS TREŚCI

	Str.
I. OGÓLNE ZASADY OBRONY PRZESZKODY WODNEJ PRZEZ PUŁK	5
1. Wpływ przeszkód wodnych na organizację i prowadzenie obrony	5
2. Możliwości bojowe pułku w obronie przeszkody wodnej	6
3. Ugrupowanie bojowe pułku w obronie przeszkody wodnej	7
4. System ognia pułku w obronie przeszkody wodnej	8
5. Inżynieryjna rozbudowa rejonu w obronie przeszkody wodnej	9
II. WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI OBRONY PRZESZKODY WODNEJ PRZEZ PUŁK	10
1. Podjęcie decyzji i rekonesans	10
2. Organizacja współdziałania w obronie przeszkody wodnej	11
3. Zabezpieczenie działań bojowych pułku w obronie przeszkody wodnej	12
— Rozpoznanie	12
— Ubezpieczenie	12
— Obrona przed środkami masowego rażenia w obronie przeszkody wodnej	13
— Obrona przeciwlotnicza w obronie przeszkody wodnej	13
— Zabezpieczenie inżynieryjne	14
— Maskowanie obrony przeszkody wodnej	14
— Zabezpieczenie tyłowe obrony przeszkody wodnej	15
III. WŁAŚCIWOŚCI PROWADZENIA OBRONY PRZESZKODY WODNEJ	15
IV. ZAŁĄCZNIKI:	
1. Decyzja dowódcy pułku zmechanizowanego do obrony rzeki (ugrupowanie w jednym rzucie)	
2. Decyzja dowódcy pułku zmechanizowanego do obrony rzeki (ugrupowanie w dwa rzuty).	

I. OGÓLNE ZASADY OBRONY PRZESZKODY WODNEJ PRZEZ PUŁK

1. Wpływ przeszkód wodnych na organizację i prowadzenie obrony

Znaczenie przeszkody wodnej w warunkach obrony zależy od jej szerokości i głębokości, szybkości prądu, jakości dna i doliny, charakteru brzegów oraz istniejących urządzeń hydrotechnicznych.

Rzeki szerokie i głębokie, które nie posiadają brodów, utrudniają przeciwnikowi ich szybkie pokonanie.

Teren przyległy do rzeki, zwłaszcza w środkowym i dolnym jej biegu, jest często podmokły, zabagniony, poprzecinany odnogami i zalewami, co stanowi przeszkodę naturalną dla nacierających wojsk przeciwnika i utrudnia mu użycie wszystkich rodzajów sił, a zwłaszcza czołgów. Bardzo często przeszkoda wodna kanalizuje działanie przeciwnika na określonych kierunkach. Takie warunki w znacznym stopniu wzmacniają obronę, ułatwiają obrońcy wybór rejonu głównego wysiłku i bronienie przeszkody wodnej siłami mniejszymi od sił nacierającego przeciwnika.

Strome i urwiste brzegi przeszkód wodnych, zwłaszcza kanałów, które posiadają zazwyczaj obetonowane brzegi, stanowią przeszkodę trudną do pokonania przez samobieżne środki przeprawowo-desantowe, czołgi, transportery i pojazdy kołowe przeciwnika. Ułatwia to obrońcy na tych odcinkach obronę przeszkody wodnej małymi pododdziałami lub nawet tylko przez dozorowanie.

Stan przeszkód wodnych w znacznym stopniu zależy od urządzeń hydrotechnicznych, które obrońca może wykorzystać do podniesienia poziomu wody, spowodowania zalania dużych obszarów, a przez to utrudnić, a nawet uniemożliwić przeciwnikowi ich pokonanie. W okresie spływów lodów i wiosennego przyboru wód, rzeki stanowią szczególnie trudną do pokonania przeszkodę dla nacierającego. Spływająca kra poważnie utrudnia przeprawy desantowe i uniemożliwia budowę mostów.

W zimie, a zwłaszcza w czasie dużych mrozów, rzeki i jeziora stanowią mniejszą przeszkodę dla nacierającego. Wymaga to od obrońcy dodatkowych prac związanych z przygotowaniem do niszczeń pokrywy lodowej na dużych odcinkach i niszczenia jej bezpośrednio w czasie rozpoczęcia forsowania przez przeciwnika. Dokonanie zaś niszczeń w po-

krywie lodowej ogranicza nacierającemu przeciwnikowi użycie środków desantowo-przeprawowych, czołgów i środków kołowych. Aby przeciwnik mógł organizować przeprawy i budować mosty, musi na całej szerokości przeszkody wodnej i na dużych odcinkach wykonać przeręble.

Obronę rzeki zależnie od jej szerokości organizuje się na szerokim froncie. Główny wysiłek obrony pułk skupia na zamknięciu najważniejszego i dogodnego kierunku forsowania i natarcia przeciwnika. Obronę przeszkody wodnej pułk z reguły organizuje na własnym brzegu. Nie należy jednak wykluczyć możliwości jej organizacji przed rzeką. Może to mieć miejsce wówczas, kiedy zachodzi konieczność utrzymania przyczółków. Broniąc się przed rzeką w zależności od sytuacji i ilości sił broniących przyczółka, pułk powinien swoje jedno skrzydło lub oba opierać o przeszkodę wodną.

Obrona przeszkody wodnej powinna być okrężna we wszystkich ogniwach i opierać się na uporczywym utrzymywaniu punktów oporu i batalionowych rejonów obrony, które mają decydujący wpływ na jej trwałość, przy szerokim stosowaniu i wcześniejszym wykonaniu (jak w normalnych warunkach) zdecydowanych kontrataków drugim rzutem (odwodem ogólnowojskowym) pułku.

Odcinki przeszkód wodnych trudno dostępnych do forsowania przez przeciwnika (o stromych i urwistych brzegach, podmokłych i zabagnionych dolinach, o silnym prądzie wody) broni się drobnymi pododdziałami, a niekiedy nawet tylko przez dozorowanie.

Istniejące na przeszkodzie wodnej wyspy i występy brzegowe obsadza się drobnymi pododdziałami do prowadzenia ognia bezpośrednio na lustro wody i nie dopuszcza się do niespodziewanego forsowania jej przez przeciwnika.

Na odcinkach dogodnych do forsowania przeszkody wodnej przez samobieżne środki desantowo-przeprawowe, czołgi pływające przeciwnika oraz na przeprawy czołgów w bród lub pod wodą aby je zniszczyć, wysuwa się bezpośrednio na linię brzegową środki przeciwpancerne, czołgi z batalionów pierwszego rzutu pułku, a nawet odwody przeciwpancerne i czołgi z odwodu dowódcy pułku.

2. Możliwości bojowe pułku w obronie przeszkody wodnej

Możliwości obronne pułku w obronie przeszkody wodnej zależą przede wszystkim od: posiadanych przez pułk sił i środków; charakteru przeszkody wodnej i przyległego terenu; oraz ważności i pojemności dostępnych kierunków forsowania.

Pułk zmechanizowany, będący w pierwszym rzucie dywizji w obronie przeszkody wodnej, broni zazwyczaj jednego dostępnego kierunku forsowania przeciwnika. Dotyczy to zwłaszcza wąskich i średnich przeszkód wodnych na głównym wysiłku obrony dywizji. Będąc na pomocniczym kierunku obrony dywizji, o mało pojemnościowych kierunkach forsowania i w niedostępnym terenie oraz przy obronie szerokich przeszkód wodnych, pułk może bronić do dwóch oddzielnych kierunków. Uwzględniając czynniki mające wpływ na możliwości obrony pułku, szerokość jego rejonu w obronie przeszkody wodnej może być różna. Zwykle szerokość ta będzie znacznie większa niż w terenie otwartym i zazwyczaj będzie wynosić 15 i więcej kilometrów. Jest ona jednak zależna od niezbędnego nasycenia siłami i środkami na każdym dostępnym kierunku forsowania i natarcia przeciwnika. Nasycenie to może być równe stosowanemu podczas obrony w terenie otwartym, zwłaszcza w obronie wąskich i średnich przeszkód wodnych i na prawdopodobnym odcinku forsowania i natarcia głównych sił przeciwnika.

Głębokość obrony pułku w znacznym stopniu zależy od charakteru terenu, sieci dróg, grzbietów i wzniesień w rejonie obrony, od których utrzymania zależy trwałość obrony. W większości wypadków głębokość ta będzie taka sama jak w terenie otwartym, zwłaszcza na głównym wysiłku obrony dywizji. Natomiast na drugorzędnych kierunkach obrony dywizji i mało pojemnościowych odcinkach forsowania i natarcia przeciwnika, głębokość rejonu obrony pułku może być nieco płytsza.

3. Ugrupowanie bojowe pułku w obronie przeszkody wodnej

W obronie przeszkody wodnej właściwością ugrupowania bojowego pułku jest wyraźne zgrupowanie sił i środków na dostępnych kierunkach forsowania i natarcia przeciwnika. Siły te i środki są przy tym bardzo nierównomiernie rozmieszczone wszcz i w głąb obrony. Na kierunkach ważnych i dostępnych do forsowania i natarcia przez przeciwnika rozmieszcza się więcej sił i środków i głębiej się je urzutowuje.

Ugrupowanie bojowe pułku w zależności od charakteru przeszkody wodnej i warunków terenowych oraz pojemności i ważności dostępnych kierunków forsowania może składać się z jednego lub dwóch rzutów, zgrupowania artylerii i odwodów.

W terenie wykluczającym możliwość zmasowanego użycia przez przeciwnika czołgów, piechoty i artylerii, mającym kilka mało dostępnych kierunków do forsowania i natarcia oraz w obronie szerokich przeszkód

wodnych celowe jest posiadanie ugrupowania bojowego pułku w jednym rzucie z silnym i ruchliwym odwodem ogólnowojskowym (schemat nr 2).

Ugrupowanie bojowe pułku w dwa rzuty tworzy się przeważnie na kierunku głównego wysiłku obrony dywizji, w obronie wąskich i średnich przeszkód wodnych oraz na dostępnym kierunku do forsowania przez główne siły przeciwnika (schemat nr 1).

Odwód ogólnowojskowy (drugi rzut) rozmieszcza się na najważniejszych kierunkach i węzłach dróg w odległości od przeszkody wodnej zapewniającej wykonanie kontrataku na przeciwnika, któremu udało się ją sforsować i opanować przyczółek. Zależnie od warunków terenowych i sytuacji — można rozmieszczać go w jednym lub częściami w dwóch rejonach, jednak z takim wyliczeniem, by mogły one działać zarówno w całości, jak i częściami.

Główne siły batalionu czołgów pułku zmechanizowanego z zasady pozostawia się w odwodzie dowódcy pułku i wykorzystuje się do wykonania kontrataku razem z odwodem ogólnowojskowym (drugim rzutem), samodzielnie lub do zajęcia rubieży ogniowych na zagrożonych kierunkach przez czołgi przeciwnika, poczawszy od linii brzegowej w głąb rejonu obrony pułku. Nieznaczną ilość czołgów pułku zmechanizowanego można przydzielić pododdziałom pierwszego rzutu dla wzmocnienia ich środkami przeciwpancernymi na dostępnych kierunkach forsowania i natarcia czołgów przeciwnika oraz dla organizowania różnych zasadzek.

W pułkach pierwszego rzutu dywizji, a zwłaszcza na głównym wysiłku obrony dywizji, tworzy się PGA. Jeśli wspieranie batalionu broniącego oddzielnego kierunku przez PGA nie jest możliwe, należy go wzmocnić artylerią w sile od baterii do dywizjonu.

Na kierunkach dostępnych do forsowania tworzy się silną, głęboko urzutowaną obronę przeciwpancerną. W pułku zmechanizowanym organizuje się silny odwód przeciwpancerny i rozmieszcza się go bliżej przeszkody wodnej niż w terenie otwartym. Pierwszą rubież rozwinięcia dla odwodu przeciwpancernego, w odróżnieniu od innych warunków, wyznacza się bezpośrednio na linii brzegowej przeszkody wodnej.

4. System ognia pułku w obronie przeszkody wodnej

System ognia pułku w obronie przeszkody wodnej tworzą wszystkie rodzaje ognia. Obejmuje on te same elementy co w obronie w terenie otwartym. System ognia powinien zapewnić zniszczenie przeciwnika na podejściach do przeszkody wodnej, a w szczególności na odcinkach forsowania i na bronionym brzegu, oraz utworzenie worków ogniowych.

Ogień artylerii i moździerzy pułku przygotowuje się zwłaszcza na rejonach ześrodkowań środków przeprawowych i rejonach wyjściowych do forsowania oraz na odcinku prawdopodobnych jego przepraw i podejść do nich. W planowaniu ognia artylerii i moździerzy należy przewidzieć możliwość wykorzystania go w całości bezpośrednio na lustro wody w momencie, gdy przeciwnik rozpocznie forsowanie przeszkody.

Szczególne uwagę zwraca się na organizację ognia skrzydłowego i krzyżowego, zapewniającego w połączeniu z zaporami inżynieryjnymi, niezawodne rażenie przeciwnika na wodzie. W związku z tym istniejące na przeszkodzie wyspy i występy brzegowe obsadza się wydzielonymi pododdziałami z bronią maszynową i przeciwpancerną do prowadzenia ognia bocznego i krzyżowego wzdłuż lustra wody. W lukach między kompanijnymi punktami oporu i batalionowymi rejonami obrony organizuje się zasadzki ogniowe broni maszynowej i środków przeciwpancernych.

Na odcinkach dogodnych do przeprawy samobieżnych środków przeprawowych oraz czołgów, szczególnie w bród i pod wodą, zwiększa się gęstość ognia przeciwpancernego poprzez odpowiednie planowanie rubieży rozwinięcia odwodu przeciwpancernego pułku i rubieży ogniowych dla czołgów będących w odwodzie pułku. Na tych też odcinkach na obu brzegach jak i w samym korycie przeszkody wodnej rozbudowuje się większą ilość zapór inżynieryjnych różnego typu.

5. Inżynieryjna rozbudowa rejonu w obronie przeszkody wodnej

Przedni skraj obrony pułku w zależności od charakteru brzegu i koryta przeszkody wodnej może być rozbudowany bezpośrednio w całości lub tylko częściowo na linii brzegowej lub w całości oddalony na stoki wzgórz okalających dolinę przeszkody wodnej. W takim przypadku może on być oddalony na taką odległość od linii brzegowej, która zabezpiecza bezpośrednio przykrycie ogniem broni maszynowej i środków przeciwpancernych obu brzegów i lustra wody. Przy tak organizowanej obronie na linii brzegowej rozbudowuje się tylko pozycje dla ubezpieczeń bojowych. Bezpośrednia rozbudowa rejonu obrony pułku na linii brzegowej stwarza warunki łatwiejszego jej rozpoznania przez przeciwnika, a ponadto nie pozwala na efektywne i bezpośrednie niszczenie przeciwnika środkami jądrowymi w czasie forsowania przeszkody wodnej.

Pod względem inżynieryjnym obronę rozbudowuje się na ogólnie przyjętych zasadach, a ponadto minuje się i zagradza oba brzegi, jak i samo koryto przeszkody wodnej. Pola minowe i wszelkiego rodzaju zapory rozbudowuje się przede wszystkim na najbardziej dogodnych

odcinkach forsowania (brody, wyspy, mielizny itp.). Broniony brzeg należy przygotować w taki sposób, aby uniemożliwić swobodne wyjście czołgów i transporterów opancerzonych przeciwnika po sforsowaniu przez nie przeszkody wodnej. Stałe przeprawy (mosty, promy) na kierunku obrony pułku przygotowuje się do zerwania z chwilą podejścia lub rozpoczęcia forsowania przez przeciwnika. Wszystkie urządzenia hydrotechniczne na przeszkodach wodnych minuje się i broni wzmocnionymi pododdziałami w gotowości do wykorzystania ich w celu zwiększenia obronności przeszkody wodnej.

W zimie pokrywą lodową na przeszkodach wodnych przygotowuje się do zerwania na dużych odcinkach, a własny brzeg obladza się przez polewanie wodą.

II. WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI OBRONY PRZESZKODY WODNEJ PRZEZ PUŁK

1. Podjęcie decyzji i rekonesans

Dowódca pułku podejmując decyzję co do obrony przeszkody wodnej powinien szczególnie uwzględnić właściwości tej przeszkody i jej wpływ na organizację i prowadzenie walki.

Oceniając przeciwnika, należy przede wszystkim ustalić: możliwości użycia broni jądrowej i jej wpływ na organizację i prowadzenie obrony; prawdopodobne odcinki forsowania i kierunki natarcia oraz odcinki, na których może on prowadzić forsowanie pozorne; rejony wyjściowe pododdziałów, a zwłaszcza rejony ześrodkowania jego środków przeprawowych. W miarę możliwości należy dokładnie określić siłę i skład jego pododdziałów, jakich może użyć na poszczególnych odcinkach forsowania i kierunkach natarcia. Prawidłowa i trafna ocena sił i środków przeciwnika i jego możliwości stanowi podstawę od wyboru rejonu skupienia głównego wysiłku obrony pułku oraz właściwego wykorzystania własnych sił i środków.

W ocenie sił własnych należy ustalić niezbędne siły i środki do obrony prawdopodobnych głównych odcinków forsowania i kierunków natarcia przeciwnika, tak na przednim skraju, jak i w głębi obrony oraz siły jakie należy wydzielić do obrony na pozostałych kierunkach i do odvodu pułku.

W ocenie terenu trzeba przede wszystkim zwrócić uwagę na: charakter przeszkody wodnej i jej doliny oraz na sposób, w jaki wpływa ona na wzmocnienie obrony, określić rejony wyjściowe i rejony ześrodkowania środków przeprawowych, prawdopodobne odcinki forsowania i kie-

runki natarcia przeciwnika, wpływ terenu na organizację systemu ognia oraz warunki obserwacji i maskowania, sposób wzmocnienia przeszkody wodnej zaporami i przeszkodami inżynieryjnymi oraz sposób w jaki można wykorzystać znajdujące się na przeszkodzie wodnej urządzenia hydrotechniczne i w jakim stopniu.

W obronie przeszkody wodnej rekonesans rejonu obrony pułku prowadzi się na ogólnie przyjętych zasadach. Uwzględniając jednak specyfikę przeszkody wodnej, dowódca pułku podczas rekonesansu powinien skonfrontować przeprowadzoną ocenę warunków terenowych bezpośrednio w terenie, a w szczególności określić w terenie przedni skraj obrony przeszkody wodnej i możliwości rażenia przeciwnika na przeszkodzie wodnej i na bronionym brzegu, rozmieszczenie i organizację rejonów obrony batalionów, a w niektórych przypadkach kompanijnych punktów oporu oraz rozmieszczenie drugiego rzutu (odvodu ogólnowojskowego) i odwodów specjalnych, sposób wzmocnienia przeszkody wodnej zaporami i przeszkodami inżynieryjnymi.

Podczas podejmowania decyzji w obronie przeszkody wodnej, istotne znaczenie ma określenie rozmieszczenia rejonów obrony i niezbędnych sił i środków do ich obsadzenia oraz zaplanowania manewru sił i środków z nieatakowanych na zagrożone kierunki, a w szczególności manewru drugim rzutem (odwodem ogólnowojskowym) a odwodami specjalnymi, wychodząc z założenia, że manewr tymi odwodami wykonuje się zazwyczaj daleko wcześniej niż w warunkach normalnych.

Sposób i forma stawianych zadań w obronie przeszkody wodnej nie odbiega od ogólnie przyjętych zasad. Najczęściej zadania te dowódca pułku będzie stawiał pododdziałom w czasie rekonesansu.

2. Organizacja współdziałania w obronie przeszkody wodnej

W obronie przeszkody wodnej podczas organizacji współdziałania trzeba zwrócić szczególną uwagę na okres walki z przeciwnikiem w czasie samego forsowania. Należy pamiętać, że okres ten dla obrony pułku ma ważne znaczenie i od wzbronienia przeciwnikowi swobodnego forsowania przeszkody i zadania mu jak największych strat w sile żywej, a zwłaszcza w samobieźnych środkach przeprawowych, zależy w dużym stopniu trwałość obrony pułku. Dowódca pułku organizując współdziałanie na ten okres, szczegółowo określa zadania dla artylerii i moździerzy, rubieże dla odwodu przeciwpancernego i rubieże ogniowe czołgów będących w drugim rzucie (odwodzie ogólnowojskowym) pułku, czas ich zajmowania oraz zadania, jakie powinny wykonać wojska inżynieryjne.

Współdziałanie na okres walki na bronionym brzegu polega na

uzgodnieniu przez dowódcę pułku manewru sił i środków z nie atakowanych na zagrożone kierunki obrony i rozwinięciu na nich odwodów specjalnych oraz uzgodnienie wykonania kontrataku drugim rzutem (odwodem ogólnowojskowym) pułku. Należy uwzględnić, że w okresie walki na bronionym brzegu użycie odwodów specjalnych i drugiego rzutu (odwodu ogólnowojskowego) pułku powinno mieć miejsce daleko wcześniej niż w warunkach normalnych. W związku z tym dowódca pułku musi dokładnie określić czas i drogi manewru dla poszczególnych odwodów.

3. Zabezpieczenie działań bojowych pułku w obronie przeszkody wodnej

Rozpoznanie

Rozpoznanie w obronie przeszkody wodnej przez pułk organizuje się na podstawie ogólnie przyjętych zasad. Dowódca pułku, organizując rozpoznanie w obronie przeszkody wodnej, musi szczególną uwagę zwrócić na: rozpoznanie dróg podejścia przeciwnika i jego rejony ześrodkowań, zwłaszcza na rejony koncentracji samobieżnych środków przeprawowych i czołgów; rozmieszczenie stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy, stanowisk startowych taktycznych środków przenoszenia broni jądrowej oraz na rozpoznanie przeszkody wodnej i ustalenie na niej wszystkich brodów i dogodnych miejsc do forsowania przez przeciwnika. W obronie przeszkody wodnej szczególnie dokładnie należy organizować rozpoznanie na skrzydłach i w lukach między rejonami obrony batalionów, a zwłaszcza na kierunkach dogodnych do forsowania przeszkody wodnej.

W celu zdobywania wiadomości o przeciwniku w obronie przeszkody wodnej na przeciwległym brzegu należy pozostawiać grupy rozpoznawcze odpowiednio wyposażone lub wysyłać patrole rozpoznawcze i grupy wypadowe z rejonu obrony pułku, a także w pełni wykorzystać środki rozpoznania radioelektronicznego i lotniczego raz wiadomości od ludności cywilnej. Na bronionym brzegu w zależności od warunków terenowych trzeba organizować większą ilość posterunków obserwacyjnych.

Ubezpieczenie

W celu zabezpieczenia przed niespodziewanym forsowaniem i atakiem oraz działalnością desantów taktycznych i grup dywersyjnych przeciwnika, dowódca pułku powinien zwrócić szczególną uwagę na ubezpieczenie wojsk. Do najważniejszych przedsięwzięć — poza ogólnie przyjętymi zasadami — w zakresie ubezpieczenia w obronie przeszkody wodnej można zaliczyć: wydzielenie pododdziałów do ubezpieczeń bojowych

i obsadzenie nimi wszystkich wysp oraz linii brzegowej, zwłaszcza wówczas, gdy przedni skraj obrony pułku oddalony jest od lustra wody w głąb; organizację większej ilości posterunków obserwacyjnych, a w nocy podsłuchów oraz patroli rozpoznawczych w lukach i na skrzydłach obrony pułku; wydzielenie większej ilości dyżurnych środków ogniowych broni maszynowej, przeciwpancernej i dużurnych baterii artylerii i moździerzy do ognia pośredniego.

Szczególne znaczenie posiada ubezpieczenie wszystkich elementów ugrupowania bojowego, a zwłaszcza stanowiska dowodzenia pułku, stanowisk ogniowych artylerii i odwodów specjalnych przed niespodziewanym atakiem grup dywersyjnych, rozpoznawczych i desantu taktycznego przeciwnika. Ubezpieczenie tych elementów organizują dowódcy we własnym zakresie poprzez wystawienie posterunków ochronnych, patroli rozpoznawczych wokół rejonów rozmieszczenia i wydzielenia odpowiednich sił na pododdziały dyżurne.

Obrona przed środkami masowego rażenia w obronie przeszkody wodnej

Obronę przed środkami masowego rażenia w obronie przeszkody wodnej organizuje się na podstawie ogólnie przyjętych zasad z uwzględnieniem właściwości terenu. Biorąc pod uwagę możliwość wykonania uderzeń jądrowych przez przeciwnika na przedni skraj obrony w czasie jego podejścia do przeszkody wodnej, należy w szerszym zakresie rozbudować schrony i ukrycia przeciwatomowe dla wojsk będących w pierwszym rzucie pułku, zwłaszcza wówczas, kiedy przedni skraj obrony pułku będzie oddalony od linii brzegowej przeszkody wodnej. Należy brać pod uwagę fakt, że wykonane uderzenia jądrowe przez przeciwnika na linię brzegową mogą spowodować na niektórych odcinkach spiętrzenie się wód, a niekiedy nawet zmianę koryta przeszkody wodnej, co może zagrażać zatopieniem broniących się wojsk.

W głębi rejonu obrony pułku obronę przed bronią masowego rażenia organizuje się tak jak w warunkach normalnych.

Obrona przeciwlotnicza w obronie przeszkody wodnej

W obronie przeszkody wodnej należy się liczyć ze zwiększoną ilością uderzeń lotnictwa przeciwnika i to nie tylko na elementy ugrupowania bojowego pułku w głębi rejonu obrony, ale także i na pododdziały będące w pierwszym rzucie, a zwłaszcza na stanowiska ogniowe artylerii.

Obronę przeciwlotniczą w takich warunkach skupia się nie tylko na

odwoły ale i na pododdziały pierwszego rzutu pułku i artylerii, które bronią kierunków głównego uderzenia przeciwnika. Baterię artylerii przeciwlotniczej i baterię rakiet przeciwlotniczych „Strzała-1” należy rozmieszczać w celu osłony wojsk na prawdopodobnym kierunku głównego uderzenia przeciwnika oraz na kierunku, z którego możliwy jest skryty nalot przeciwnika. Natomiast w czasie przesuwania drugiego rzutu (odwołu ogólnowojskowego) pułku na rubież kontrataku główny wysiłek obrony przeciwlotniczej należy skupić na osłonie jego przemarszu i podczas rozwijania.

Do walki z samolotami i śmigłowcami przeciwnika, w czasie wysadzenia desantu taktycznego i nalotów samolotów na niskim pułapie, należy maksymalnie wykorzystać broń maszynową piechoty i przeciwlotnicze środki pokładowe transporterów opancerzonych i czołgów.

Zabezpieczenie inżynieryjne

Inżynieryjne zabezpieczenie obrony przeszkody wodnej organizuje się z uwzględnieniem warunków terenowych i charakteru samej przeszkody wodnej. Do najważniejszych przedsięwzięć inżynieryjnego zabezpieczenia w obronie przeszkody wodnej należy: budowa schronów i ukryć dla wojsk i sprzętu przed skutkami broni masowego rażenia; dokładne rozpoznanie samej przeszkody wodnej i ustalenie na niej brodów i płytcizn dogodnych do forsowania przez przeciwnika; minowanie obu brzegów, wysp, łach piaszczystych i samego koryta przeszkody wodnej różnego typu minami i zaporami inżynieryjnymi; przygotowanie do zerwania istniejących mostów i urządzeń hydrotechnicznych i ich ochrona oraz przygotowanie brzegów przeszkody wodnej, aby utrudnić wyjście transporterom opancerzonym, czołgom i innym środkom kołowym.

Ponadto w zimie należy przygotować lód do zerwania na dużych odcinkach przeszkody wodnej i obladzać własny brzeg w celu stworzenia maksymalnych trudności wyjścia na brzeg nie tylko pojazdom mechanicznym, ale także piechocie. W głębi rejonu obrony przedsięwzięcia inżynieryjnego zabezpieczenia obrony pułku organizuje się jak w warunkach normalnych.

Maskowanie obrony przeszkody wodnej

W obronie przeszkody wodnej szczególne znaczenie ma zamaskowanie przedniego skraju obrony pułku i wprowadzenie w błąd przeciwnika co do rzeczywistego jego rozmieszczenia. Pozostałe przedsięwzięcia maskownicze organizuje się jak w obronie w normalnych warunkach.

Zabezpieczenie tyłowe obrony przeszkody wodnej

Podczas organizacji zabezpieczenia tyłowego w obronie przeszkody wodnej należy uwzględnić wszystkie czynniki, które mają na nie wpływ, a wynikają z warunków terenowych, klimatycznych i pory roku.

W organizacji zabezpieczenia tyłowego w obronie przeszkody wodnej należy pamiętać, że zużycie amunicji, a zwłaszcza artyleryjskiej i moździerzowej oraz przeciwlotniczej, może być daleko większe niż w normalnych warunkach. W związku z tym zachodzi konieczność gromadzenia większych zapasów tej amunicji na stanowiskach ogniowych.

Ze względu na prawdopodobieństwo większych strat i większej ilości porażonych w obronie przeszkody wodnej, wskazane jest, aby pułkowy punkt medyczny przybliżyć do przedniego skraju (w odróżnieniu od warunków normalnych) oraz wydzielać większą ilość sanitariuszy noszowych do udzielenia pierwszej pomocy porażonym i natychmiastowego ich wynoszenia z pola walki.

III. WŁAŚCIWOŚCI PROWADZENIA OBRONY PRZESZKODY WODNEJ

Jeżeli pododdziały pułku przeszły do obrony przeszkody wodnej w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem, to działania bojowe zwykle trwają bez przerwy. Próby forsowania przeszkody wodnej przez przeciwnika odpiera się ogniem artylerii, moździerzy i środków ogniowych pododdziałów piechoty znajdujących się na wyspach, łachach piaszczystych i na przednim skraju obrony.

W wypadku organizacji obrony bez styczności z przeciwnikiem walkę z nim rozpoczyna się już na dalekich jego podejściach do przeszkody wodnej. Walkę tę zwykle prowadzi się środkami szczebli nadrzędnych, wykonując uderzenia jądrowe, lotnicze i dalekie napady ogniowe artylerii dalekosiężnej. Środki ogniowe będące w dyspozycji dowódcy pułku, biorą udział w zwalczaniu sił przeciwnika w rejonach wyczekiwania wyjścia do forsowania oraz zadania przeciwnikowi jak największych strat w jego samobieżnych środkach przeprawowych.

W tym to okresie przeciwnik może wysadzić desanty taktyczne, które będą miały zadanie opanowania stałych przepraw, dogodnych rejonów do forsowania, przyczółka na bronionym brzegu w celu stworzenia dogodnych warunków dla jego głównych sił, do forsowania z marszu przeszkody wodnej. W takiej sytuacji dowódca pułku cały ciężar walki w pierwszej kolejności powinien skierować na zadanie jak naj-

większych strat desantowi taktycznemu w czasie lądowania, zniszczenie istniejących stałych przepraw na przeszkodzie wodnej, dokonanie w jak najkrótszym czasie lokalizacji działania desantu, a następnie zniszczenie go i niedopuszczenie do umocnienia i utrzymania opanowanego terenu przez desant do czasu forsowania przeszkody wodnej przez wojska naziemne przeciwnika. W takich okolicznościach dowódca pułku musi działać zdecydowanie, a w razie potrzeby nie wahać się nawet przed użyciem drugiego rzutu (odvodu ogólnowojskowego) pułku do likwidacji desantu.

Niemale znaczenie w tym okresie ma rozpoznanie, a przede wszystkim ustalenie podejścia głównych sił przeciwnika i koncentracji jego środków przeprawowych, rozmieszczenia stanowisk ogniowych artylerii i taktycznych środków przenoszenia broni jądrowej oraz ustalenie rejonów wyjściowych do forsowania, zwłaszcza broni pancernej. Zadania te w większości wypadków wykonują pozostawione na podejściach do przeszkody grupy rozpoznawcze oraz lotnictwo rozpoznawcze ze szczebla nadrzędnego.

Z chwilą rozpoczęcia przez przeciwnika forsowania przeszkody wodnej z marszu główny wysiłek obrony w tym okresie polega na zniszczeniu sił żywych znajdujących się bezpośrednio na wodzie i jego samobieżnych środków przeprawowych. Zadanie to pułk realizuje przez wykonanie zmasowanego ognia całości artylerii i moździerzy oraz środków ogniowych piechoty będących w batalionowych rejonach obrony. W zależności od sytuacji i potrzeb dowódca pułku — nie zwlekając — wysuwa na rubież rozwinięcia odwód przeciwpancerny pułku bezpośrednio na linię brzegową, a w razie potrzeby i czołgi będące w obwodzie, do niszczenia samobieżnych środków pływających i czołgów przeprawiających się pod wodą.

W wypadku opanowania przyczółków przez przeciwnika na bronionym brzegu należy dążyć do zniszczenia lub zepchnięcia go z powrotem do wody oraz nie pozwolić mu na połączenie kilku małych przyczółków w jeden duży i umocnienie opanowanego terenu. Dlatego też wykonanie kontrataków w obronie przeszkody wodnej przez pułk w celu likwidacji opanowanych przyczółków przez przeciwnika posiada szczególne znaczenie. Kontrataki te należy wykonywać już od najniższych szczebli dowodzenia, aby uniemożliwić przeciwnikowi uchwycenie linii brzegowej.

Decyzję wykonania kontrataku drugim rzutem (odwodem ogólnowojskowym) pułku dowódca powinien powziąć wobec groźby utraty czołowych kompanijnych punktów oporu, a niekiedy nawet czołowych plutonowych punktów oporu. Najdogodniejszy moment do wykonania

kontrataku drugim rzutem pułku ma miejsce wówczas, gdy forsujące wojska przeciwnika nie zdążyły jeszcze połączyć małych ognisk walki, zostaną przeprowadzone odwody batalionowe, a odwody brygadowe nie zdążą sforsować przeszkody wodnej i wejść w rejon włamania do czasu wykonania kontrataku.

Pododdziały pułku będące w obronie w pierwszym rzucie w przypadku uchwycenia przyczółków przez przeciwnika powinny utrzymywać zajmowane punkty oporu i rejony obrony nawet w warunkach całkowitego okrążenia. Działanie ich powinno doprowadzić do rozczłonkowania ugrupowania bojowego przeciwnika, związania jego znacznych sił w walce, a tym samym stworzyć warunki do wykonania kontrataku drugim rzutem (odwodem ogólnowojskowym) pułku.

Dalsze prowadzenie walki przez pułk pierwszego rzutu w obronie przeszkody wodnej, nie różni się od ogólnych zasad prowadzenia jej w warunkach normalnych.

Pułku czołgów (pułku zmechanizowanego) będącego w drugim rzucie dywizji używa się na ogólnych zasadach jak w obronie w terenie otwartym.

Kontratak pułkiem drugiego rzutu dywizji, uwzględniając sposób prowadzenia obrony przeszkody wodnej i konieczność utrzymania linii brzegowej, wykonuje się z zasady wcześniej niż w warunkach normalnych. Natomiast ze względu na warunki terenowe, a niekiedy pojemność kierunków, w większości przypadków wykonywane one będą zbieżnie z kilku kierunków.

Decyzję wykonania kontrataku pułkiem drugiego rzutu dywizji należy powziąć wobec groźby utraty czołowych batalionowych rejonów obrony.

W wypadku sforsowania przeszkody wodnej i włamania się przeważających sił przeciwnika w rejon obrony pułku pierwszego rzutu dywizji, i gdy nie jest celowe, a często i niemożliwe, wykonanie kontrataku, pułk drugiego rzutu dywizji zajmuje kompanijne punkty oporu (batalionowe rejony obrony) w głębi obrony, zadaje przeciwnikowi maksymalne straty ogniem z miejsca i stwarza warunki do przeciwuderzenia odwodem szczebla armijnego.

Pułk czołgów będący w drugim rzucie dywizji oprócz wyżej wymienionych sposobów działania może zająć rubież ogniową i ogniem z miejsca zwalczać nacierające czołgi. W niektórych wypadkach, a zwłaszcza gdy został obezwładniony pułk pierwszego rzutu dywizji bronią masowego rażenia przeciwnika w ogniowym przygotowaniu forsowania, rubież taką zajmuje bezpośrednio na linii brzegowej przeszkody wodnej.

Część pułku zmechanizowanego będącego w drugim rzucie dywizji może być wykorzystana do walki z desantami śmigłowcowymi lub powietrznymi wysadzonymi pomiędzy pierwszym i drugim rzutem lub na tyłach dywizji.

OPRACOWAŁ:
STARSZY WYKŁADOWCA TO

płk dypl. J. KONIECZNY

SPRAWDZIŁ:
ZASTĘPCA SZEFA KATEDRY TO

płk doc. dr Antoni RUNIEWICZ

BIBLIOTEKA MARYLOWA ASG WP
Archiwum Ciężkiego Związku Specjalnych
Na ewid. 139954

zobaczmy wytykę

Wydrukowano w 150 egz.

Egz. Nr 1—150 Biblioteka Tajna ASG

Wykonał płk dypl. Jan Konieczny

Druk. ASG — Nr z. 91 (0998/WW)

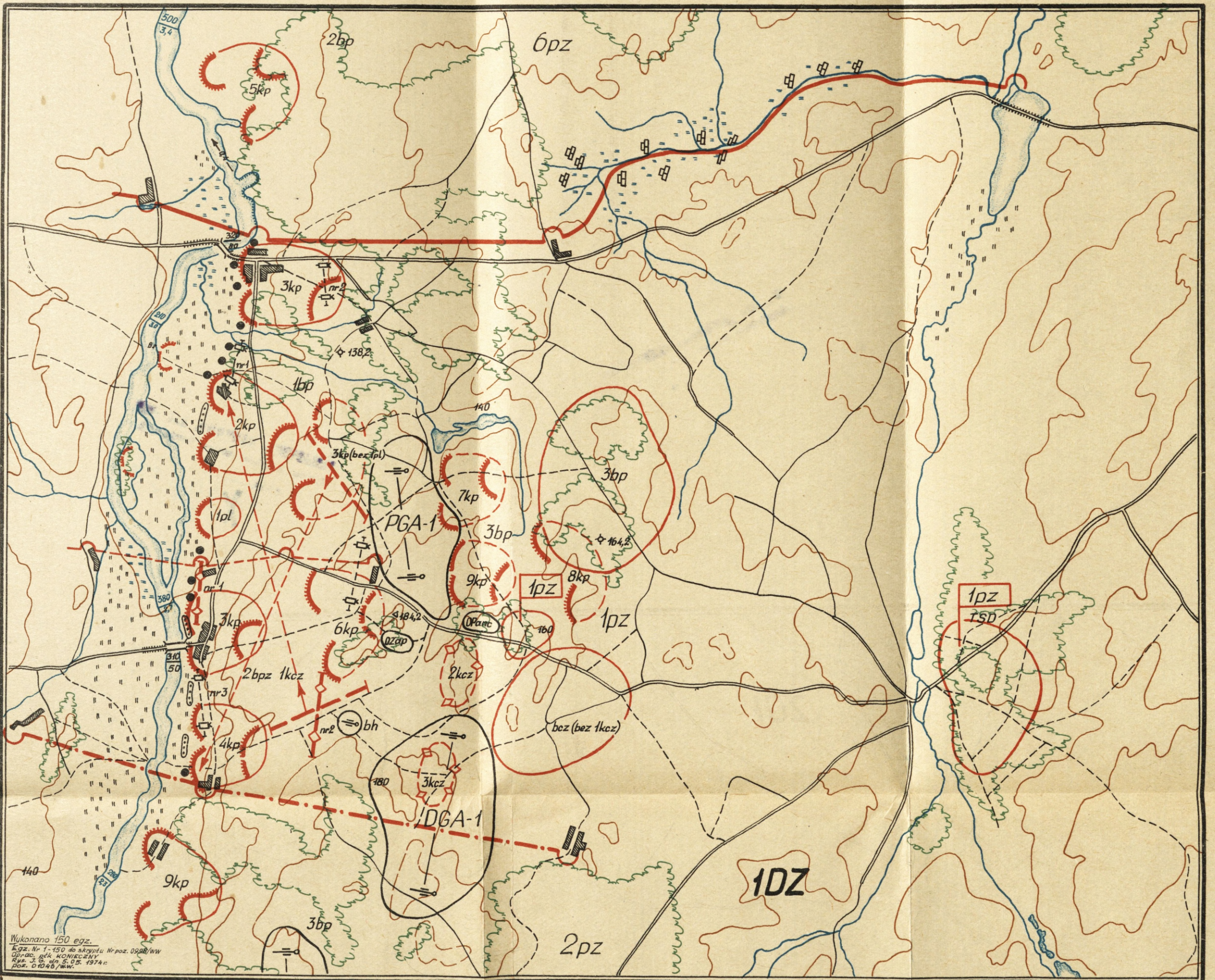
REPUBLIK INDONESIA
Kebudayaan, Bahasa, Kesenian, dan Olahraga

Ns. ewid.

39954

DECYZJA DOWÓDCY PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO DO OBRONY RZEKI (ugrupowanie w dwa rzuty)

Egz. Nr.....

Wykonano 150 egz.
Egz. Nr 1 - 150 do skryptu Nr poz. 0998/WW
Oprac. gen. KONIECZNY
Rys. J. G. eln 5.05. 1974 r.
poz. 01046/WW.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG W
Archiwum Ładu i Moraw Spółdzielni

Nr ewid. _____

39954